

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ผู้แต่ง : มโนทัศน์ เรื่อง ความตายในคัมภีร์จวงจื่อ (The Concept of Death in The Chuang Tzu) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุวรรณา สภาอานนท์, 86 หน้า. ISBN 974-633-103-5

จวงจื่อมีทัศนะว่า สรรพสิ่งล้วนอยู่ในกระบวนการแปรเปลี่ยนอันไม่มีการ "เริ่มต้น" หรือ "สิ้นสุด" เป็นกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงต่อเนื่องกันไป การเริ่มต้นหรือสิ้นสุดเป็นการกำหนดขึ้นของมนุษย์ที่แบ่งแยกจุดหนึ่งในกระบวนการแปรเปลี่ยนนี้คือการเกิด และอีกจุดหนึ่งคือการตาย แล้วให้ค่าแก่ช่วงเวลาสั้น ๆ ระหว่างการเกิดและการตาย ยึดติดกับการเกิดและการมีชีวิต เคารพโค่งหวาดกลัวเมื่อความตายมาเยือน จวงจื่อเห็นว่าความตายเป็นเรื่องของกระบวนการแปรเปลี่ยนตามธรรมชาติ ที่จะต้องเป็นไปเช่นนั้นเอง การเกิดและตายเป็นกระบวนการแปรเปลี่ยนจากรูปแบบการดำรงอยู่อย่างหนึ่งไป เป็นอีกอย่างหนึ่งซึ่ง "น่าสนใจและน่ารื่นรมย์" ไม่แพ้กัน

จุดสำคัญที่สุดในเรื่องของความตายในคัมภีร์จวงจื่อคือการแสดงให้เห็นถึงลักษณะการสัมพันธ์กับชีวิตและความตายด้วยท่าทีที่เข้าไปมีส่วนร่วมและตอบสนองอย่างเสรี ไม่ผูกติดกับอคติหรือความเชื่อเดิมที่มีอยู่ก่อนหน้านั้น สถานการณ์ขณะเผชิญหน้ากับความตายนั้นจึง "ใหม่" ในแง่ที่พ้นจากความคิดใด ๆ ที่ถูกปลุกฝังจากค่านิยมหรือประเพณีต่าง ๆ ที่ทำให้มองความตายเป็นการสูญเสียอันน่าเศร้า อย่างเช่นในจารีตแบบขงจื่อ

นอกจากท่าทีในเชิงที่วางสันใจแล้ว เรายังพบท่าทีในลักษณะอื่นเช่น การร้องเพลงหรือเล่นดนตรี อันล้วนแต่เป็นลักษณะท่าทีในเชิงสุนทรีย์ การหลอมรวมเชิงสุนทรีย์ในท่าทีเกี่ยวกับความตายนี้เองที่จวงจื่อใช้เป็นแกนหลักเพื่อให้การดำเนิชีวิตอย่างเสรีด้วยการ "ไม่กระทำ" นั้นสามารถดำเนินไปได้ ภัยพิบัติต่าง ๆ ไม่ใช่เรื่องที่น่าหวาดหวั่นอีกต่อไป ตรงกันข้าม ท่ามกลางภัยพิบัตินั้นเองที่ชีวิตอันเสรีและเป็นหนึ่งเดียวกับธรรมชาติดำรงอยู่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาควิชา ปรัชญา
สาขาวิชา ปรัชญา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติกร กิติ ยิงยงใจสุภา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สุวรรณา สภาอานนท์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม